

[Kjær.]

taalelige, de mest retfærdigt virkende Vilkaar for de forskellige Kommunetyper og for de forskellige Befolkningsklasser, der skal leve og arbejde under dem.

Kristen Amby: I samme Grad som Erkendelsen af det haarde Skattetryk i visse af Landets Kommuner er levende, maa det forbavse en, at Indenrigsministeren først den 14. Februar, altsaa halvanden Maaned før Rigsdagen normalt skal hjemsendes, kommer med sit Udligningsforslag. Efter den Betænkning, der forelaa i Landbokommissionen, hvor man altsaa havde meget stærk Hast med at faa klargjort, hvilke Udligningsplaner man havde, og som jo er Forstudiet til det Forslag, vi behandler i Dag — det har jo ganske vist vist sig, som det tidligere er sagt ved Behandlingen i Dag, at da var det 90 Mill. Kr., man vilde udligne, nu er det kun 75 —, men efter Skitsen i Landbokommissionen skulde man dog have ventet, at Ministeren hurtigst muligt, efter at han bl. a. — det mener han vel — paa den Linie, der var angivet i Betænkningen, havde vundet en Valgsejr, vilde have forelagt det nye Folketing sit Forslag. Og da saa Venstrepartiet den 20. December forelægger sine 4 Forslag, der ogsaa tager Sigte paa Udligningsproblemet, skulde man synes, at Ministeren maatte blive helt flov over, at han kom bagefter.

Men Ministeren venter frejdigt til den 14. Februar, og første Behandling faar vi i Marts, og ingen Mennesker har dog nogen Sinde kunnet vente, at Rigsdagen nu en Maaned Tid før den ordinære Hjemsendelse skulde kunne gøre sig færdig med en blot nogenlunde indgaaende Drøftelse af Ministerens Forslag.

Men jo mere man læser paa dette Forslag, jo bedre forstaar man, hvilke Betæneligheder der maa have meldt sig hos Regeringen, efter at man altsaa havde vundet Valget bl. a. paa Udligningsplanen. At det i alt Fald i adskillige Kommuner alt for haarde Skattetryk er et stort Problem, kan vel ikke bestrides, og det er der heller ingen, der vil bestride. Det viser de af Rigsdagen de sidste 5 Aar vedtagne midlertidige Kriselove til Hjælp for Kommunerne paa i alt ca. 60 Mill. Kr. tydeligt nok. Ministeren siger nu Sp. 2947, at disse midlertidige Kriselove til Hjælp for de daarligt stillede Kommuner eller for Kommunerne i det hele er Bevis for, at Tilstanden inden for Kommunerne med uimodstaaelig Styrke kræver en Omlægning og Udligning Kommunerne imellem.

Det kan godt være, at en saadan Omlægning og Udligning er ønskelig, men Bevis herfor kan disse Love aldeles ikke være. Nej, de er Bevis for, at Staten gennem sin Lovgivning har lagt saa store Byrder paa Kommunerne, at Staten har ment det nødvendigt ved Tilskud at lette nogle af disse Byrder. I sig selv kan de aldrig danne Bevis for, at man skal følge den Udligningslinie, som Ministeren her lægger ud.

I de 4 Forslag, som Venstrepartiet har stillet, er Hovedtanken den, at Staten skal overtage en større Del af visse Byrder, paalagt Kommunerne. Dertil sigter alle de forskellige Ændringer, der foreslaas indført i Lov om offentlig Forsorg, i Lov om Folkeforsikring og i Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, og dertil sigter i Virkeligheden ogsaa Forslag til Lov om midlertidig kommunal Skattelettelse, dels derved, at Staten ifølge dette Forslag skal give en yderligere Lettelse af Amtsskatterne, og dels derved, at Benzinafgiften paa de 5 Øre foreslaas overført til Kommunernes Vejbudget. Jeg kan om disse Forslags Tendens, for saa vidt de gaar ud paa, at Staten skal overtage en større Del af de Byrder, Lovgivningen har lagt paa Kommunerne, sige, at heri er vi enige, og det er egentlig ikke saa sært — det har vi mange Gange krævet —, men hvorvidt Enkelthederne i Lovforslagene er hensigtsmæssige, det kan først afgøres, naar man ser, hvordan det gaar med Udligningsproblemet, og det er jo om dette, Debatten i Dag væsentligst maa dreje sig, fordi det, der ligger til Grund, egentlig er Ministerens Forslag om den kommunale Udligningsfond. Dette Lovforslag omhandler det principielle. Ministeren har ogsaa fremsat — det kommer formentlig til Behandling senere — et Forslag om et specielt Udligningsforhold, Forholdet mellem Landets saakaldte Hovedstadskommuner. Men jeg vender mig da til dette principielle Forslag om en Udligningsfond Kommunerne imellem og vil gerne først gøre nogle almindelige Bemærkninger.

Indenrigsministeren hævder i sin Fremsettelsestale, Sp. 2934 i Folketingstidende, at til den rette Bedømmelse af Problemet om Udligning gjorde man vel i at gaa ud fra den Erkendelse, at den gamle Kommuneinddeling med de til Kommunen henlagte Funktioner ikke svarer til den økonomiske Udvikling, der er foregaaet i de to sidste Menneskealdre. Jeg tror, Ministeren har Ret i denne Betragtning. Jeg kunde ogsaa sige: Det er egentlig ganske selvfølgelig. Men det er heller ikke afgørende,